

www.sedej.org

Aprile - Giugno 2001 - Nr.2

Števerjan, April-Juni j2001 Leto XXXIII

Stev. 2

MOJE MESTO V CERKVI

Svet, v katerem smo poklicani, da živimo, ljubimo in delamo, je čedalje bolj razgiban. Veliko je pozitivnih prvin, na delu pa so tudi negativne sile, ki razdirajo napor za boljšega človeka in boljši svet. V tako razgibanem in raznolikem svetu se kristjan z vedno večjo težavo zaveda svojega poslanstva. Tako je širom po svetu in v posameznih skupnostih.

Nikar se ne dajmo znesti! Vsi smo poklicani, da gradimo boljšo skupnost, vsakdo izmed nas ima svoje mesto v Cerkvi. Postaviti si moramo osnovno vprašanje: kaj imam, kaj lahko dam, kaj potrebujem od drugih? Odgovor na to vprašanje je - odgovornost. To ni besedna igra: velja temeljno načelo, da sem jaz odgovoren in odvisen od drugih in drugi od mene. Človek se mora zavedati svoje poklicanosti, da sam sebe uresničuje v družbi. Krščanska skupnost ne terjá od človeka, da se nenehno opredeljuje in zavzema stališča glede te ali one zadeve, ampak da se odgovorno, s pozornostjo do bližnjega in v sodelovanju za skupni cilj, vključi vanjo. Če stopam samostojno in sem gotov svojih korakov, me nerazumevanje ali krivične sodbe nekaterih ne smejo ovirati. V skupnosti smo poklicani, da težimo po skupnem cilju, ne za to, da za vsako ceno uveljavljamo same sebe. Zato, če res imamo pred sabo skupni cilj, smo dolžni odpraviti, kolikor le zmore naš pogum, osebne predsodke, nerazumevanje, morda krivice, skratka v luči skupnega cilja nepomembne prvine. Bog zahteva od nas zaupanje: vanj, vase, v sočloveka in v skupno delo. Res je, negativnosti ne bomo nikdar do kraja odpravili, če pa se bomo naučili smotno in pozitivno presojeti stvarnost, bomo znali z zaupanjem, dejavno in uspešno posegati v bodočnost. V trenutku, ko se potrudimo stvari postaviti v pozitivno luč, marsikateri problem mimogrede izgine. Papež Pavel VI. je drugi vatikanski cerkveni zbor sklenil z besedami, ki naj bodo načrt in vodilo za kristjana v sodobnem svetu in znotraj vsake skupnosti: «Namesto črnih prerokovanj - pozivi k zaupanju!»

ALESSIO STASI

OD 6. DO 8. JULIJA V PARKU MED BOROVCI

31. FESTIVAL "ŠTEVERJAN 2001"

In res je na vaškem trgu vse živo, priprave potekajo mrzlično in pričakovanje krepko narašča. Prvi dan festivala bo v petek, 6. julija. Z začetkom ob 20.30 bodo stopili na oder ansambli Modrijani iz Dobrne, Krjavelj iz Ivančne Gorice, Marjan Kočevar iz Prevorja, Cvet iz Radeč, Kvintet Dori iz Rimskih toplic, Pogum in Kresničke oba iz Škocjana, Slovenski zvoki iz Rogaške slatine, Štajerski objem iz Celja in Izvir iz Dobrne. Dan kasneje, 7. julija, se bodo ob isti uri pomerili ansambli Gorski cvet iz Vipavske doline, Vaški veseljaki iz Dobja pri Planini, Trio Pavlič iz Železne Kaple (Avstrija), Lipovšek iz Velenja, Dinamika iz Desternika, Alfons Mišček iz Nove Gorice, Simon Plazl iz Podgorja pri Slovenj Gradcu, Celjski vitezi iz Celja, Fantje spod Čodra iz Šmihela pod Nanosom, Marjan Drofenik iz Šmarj pri Jelšah, Mesečniki iz Ljubljane, Boris Razpotnik iz Domžal, Tornado iz Ptuja.

Finalni del Festivala, ki bo gotovo privabil v vinorodno vasico ogromno ljudi od vsepovsod, bo v nedeljo, 8. julija, in sicer z začetkom ob 17.30. Krona nedeljskega srečanja pa bo, po podelitvi nagrad, nastop izjemne, mlade, a več let ustaljene skupine Čuki.

Komisijo za glasbo bodo sestavljali Bertl Lipusch, Franc Lačen, Danilo Čadež, Janez Per, Tullio Možina, Zoran Lupinc, Florjan Lango, Valentina Humar in Mihael Corsi; komisijo za besedilo pa Irma Rauh, Milan Jež, Lenard Katz in Franka Padovan, slednja bo podelila nagrado za najboljše besedilo, ki jo letos prvič poklanja društvo umetnikov iz Slovenije SAZAS v višini enega milijona lir; za ozvočenje sta zadolžena Mice Karov in Niko Klanjšček. Napovedovalca sta že ustaljeni sliki tega tekmovalnega trodnevja, in sicer Betka Šuhel in Janez Dolinar. Naj ne pozabimo, da bo letos v pevski sobi Sedejevega doma razstavljal svoja dela znani goriški in daleč na okrog cenjeni umetnik Robert Faganel.

Vsi ljubitelji narodnozabavne glasbe in vesele družbe, predvsem vi domačini, Števerjanci, ste torej vabljeni od 6. do 8. julija Med borovce in vas bomo v najlepši obleki toplo sprejeli in v naši sredi se boste res dobro imeli.

MLAJ

Tudi letos so se števerjanski fantje malo pred polnočjo zbrali na Placu, da bi, kot je že tradicija, postavili dekletom mlaj. Tako so se podali v gozd, da bi našli primerno drevo, ki naj bi predstavljalo mlaj. Na Plac so se vrnili nekaj ur zatem; deblo so olupili, mu nadeli venec ter beli list in kar hitro začeli z dvigovanjem mlaja. Pri dviganju je pomagal domačin Bogdan Ciglič, za kar se mu vsa števerjanska mladina zahvaljuje. V zahvalo so dekleta pripravila fantom prigrizek za pošten trud, ki so ga opravili.

MARTINA HLEDE

VELIKA NOČ

Velika noč, praznik Kristusovega vstajanja, je za vsakega kristjana pomemben praznik. V Števerjanu smo letos verniki imeli možnost, da se nanjo še posebno pripravimo, saj je domači župnik g. Lazar v dneh pred Oljčno nedeljo povabil v našo vas jezuitskega patra Robina. Pater je bil vsem na razpolago za sv. spoved, v Sedejevem domu pa je imel v petek zvečer srečanje z mladino, v soboto pa s starši. Sprva je pater predaval o problemih mladine, o medsebojnih odnosih, o odnosu s starši ter o novih sredstvih sporazumevanja, kot sta televizija in predvsem internet. Prisotni so nato lahko postavljali vprašanja, tako da se je pogovor še dolgo nadaljeval. Večer se je zaključil s skupno molitvijo.

Že je bil pred nami Veliki teden. Števerjanski pevci so sodelovali pri vseh bogoslužjih in obredih, pri katerih se spominjamo žalostnih dogodkov Kristusovega trpljenja in smrti na križu. Mladina pa je kot vsako leto pomagala tudi pri branju pasjona in beril. Na sam velikonočni dan pa so pevci zjutraj obogatili z Alelujo in velikonočnimi pesmimi vstajensko mašo in procesijo, pri slovesni dnevni maši pa so pod vodstvom novega zborovodja Vladimirja Čadeža prvič zapeli Troštovo Petnajsto mašo za bariton solo, zbor in orgle. Na te je spremljala prof. Valentina Pavo, solistične dele pa je zapel Nikolaj Pintar.

Velikonočna praznovanja pa je zbor zaključil 22. aprila, na belo nedeljo, ko se je udeležil svete maše v Trnovem pri Ljubljani. Pred mašo so si pevci lahko ogledali zanimivosti cerkve sv. Janeza Krstnika: do nje se namreč pride po Plečnikovem mostu, ki je edini na svetu, na katerem rastejo drevesa. Poleg cerkve stoji spomenik slovenskim impresionistom, za cerkvijo in trnovskim vrtom pa stoji hiša, v kateri je delal in umrl arhitekt Jože Plečnik. Na pročelju cerkve je vklesan sonet največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna »Je od veselja časa teklo leto«, v katerem opisuje prvo srečanje s Primicovo Julijo. Sonet pravi, kako je pesnik na veliko soboto zašel v Trnovsko cerkev, ki jo imenuje »kraj nesrečnega imena« in kako je tam začela tleti ljubezen do tega ljubljanskega dekleta, »ki ugasnit' se ne da močjo nobeno«. Po ogledu teh zanimivosti, ki bogatijo trnovsko cerkev, so torej pevci sodelovali pri maši ob enajstih. Začeli so z Kubikovo Raduj se, Kraljica nebeška, izvedli so Čajkovskijev Otče naš in pri obhajilu latinsko O salutaris hostia, zazvenele pa so tudi druge velikonočne pesmi kot Mavovi Jezus premagavec groba in Zapoj veselo, O kristjan, Faistova Velikonočni zvonovi, za zaključek pa še Raduj se, Kraljica nebeška v Vodopivčevi priredbi. Po maši so domačini pevce prijazno pogostili.

MARTINA VALENTINČIČ

POPOLDAN POSVEČEN SNAGI OKOLJA

Hvalevredna pobuda, ki se že drugo leto zapored odvija, tam nekje na začetku pomladi, v celotnem teritoriju števerjanske občine. Zamisel o ekološki akciji se je porodila lovskima družinama iz Števerjana in Jazbin, pristopila je tudi občinska uprava ter civilna zaščita, vaški društvi "F. B. Sedej" in Briški grič ter osnovna šola A. Gradnik. Pri režiiji in uspehu ekološkega dne so torej sodelovale bodisi kulturne, delavne, kot politične moči celotne vasi in to je močno spodbudno, toliko bolj če omislimo, da so se slednje zavzele za nekaj, o čemer se danes veliko govori, saj onesnaževanje okolja postaja vedno bolj pereči problem celotnega sveta. Števerjancem se torej obeta perspektivna bodočnost, saj v življenju posameznika igra okolje zelo važno vlogo in prav zaradi tega je pomembno, da človek dobi pravo spoštevno razmerje in odnos do narave. Kar najbolj razveseljuje je torej dejstvo, da se je

udeležilo čistilne akcije lepo število občanov, povabilu so se odzvali predvsem mladi, kar dokazuje, da tudi njim stoji močno pri srcu nega okolja in prostra, v katerem živijo. Prava pot, katero mora vzeti za svojo prav mladina in se boriti za njeno čimboljšo uskladiitev v vsakdanjem življenju posameznika.

Udeleženci so se zbrali v prvih popoldanskih urah v soboto 31. marca, na parkirišču pri občinski hiši. Tako se je začel popoldan posvečen ekologiji, snagi okolja. Tokrat je bilo tudi vreme naklonjeno, sonce je z visokega mimo spremljalo dogajanje. Opremljeni z rokavicami, primerno obutvijo in predvsem veliko dobre volje, so se prostovoljci porazdelili v skupine, in tako prereševali vse zaselke, glavne in stranske gozdne ceste in kolovoze. Števerjanci niso iskali zaklada, ampak smeti, umazanije nas ljudi, ki jih nesramneži nespametno odmetavajo dan za dnev. Tega dne pa so pomenile Števerjancem prav nepredmetne stvari veliko več od katerokoli bisera in to je zelo važno v tej naši vedno bolj potrošniški družbi, ki večkrat samo misli na materialne dobrine in rada pozabi na lepoto in dragocenost okolja, ki obdaja nas vse. Udeleženci razvedrilnega in poučnega popoldneva so lahko v celoti uživali lepoto čiste narave in se peš sprehajali po njihovi domači, vinorodni zemlji, saj je žal tudi za to danes vedno manj časa. Ob koncu, proti mraku, so se zbrali v lovski sobi na Križišču, kjer so jih pogostile števerjanske gostilne Dvor, Koršič, Luka in Vogrič s prigrizkom, pijačo pa so ponudili zasebniki. Priložnost je bila koristna za pogovor, izmenjavo različnih pogledov na problem odlaganja odpadkov, na zaščito in nego okolja.

Naj še povemo, da se pobudniki zahvaljujejo udeležencem akcije, darovalcem in vsem, ki so pripomogli k temu; da je popoldan res lepo uspel.

INFORMATIVNO SREČANJE

Avtobusna povezava med števerjanskim zaselkom Jazbine in mestom Gorica je morda mogoča. Do nedavnega je bila slednja možnost le lepa ideja, ki ni slonela na trdih temeljih, tako, da bi se lahko celotna zadeva peljala po pravi poti do koristnega zaključka. V zadnjem času, pa se je ta korenito premaknila z mrtve točke. Celotna zadeva je precej zamotana, saj je pred nedavnim goriški APT spreminil pravni položaj družbe, deležen je bil novih zasebnih prilivov, a vendar ostajajo njegovi računi ravnotako še globoko rdeče zasidrani. Zaradi tega je odprtje nove avtobusne trase med mestom in Jazbinami gola utopija, tudi možnost o povezavi s kako drugo, že obstoječo, je zavrnjena. Po večkratnem pritisku s strani števerjanske občinske uprave, se je porodila zamisel o miniautobusu, ki bi povezoval slednja kraja občasno, upoštevajoč potrebe vaščanov. Treba bo preštudirati in izdelati urnik. Domneva se štirikrat dnevna povezava, ki bi najbolje vskladila zahteve starejših in višješolcev, saj tile so edini domnevni koristniki. Zadostoval bo le predčasen klic na zeleno telefonsko številko in usluga bo nudena. Zgleda, da je celoten načrt zapeljal v trde timice; vse kaže, da bo miniautobus zagotovljen le za poskusno obdobje. Upa se, da bo odziv krajanov obetaven. Zamisel sta številnim Jazbincem razkrila števerjanski župan Hadrijan Corsi in podžupan Dominik Humar, ob prisotnosti krajevnih svetovalcev Silvane Mrak in Roberta Prinčiča, v četrtek zvečer, 3. maja, v gostilni Luka na jazbinskem gričku. Ob vidnem zadovoljstvu prisotnih, ki so podali svoje predloge in prijateljskem ter sproščenem vzdušju večera, se je kramljanje, ob kozarčku vina, precej zavleklo.

MATERINSKI DAN

Člani otroškega zbora in mlajše dramske skupine so se v pomladnih mesecih skrbno pripravili na praznovanje materinskega dne s postavitvijo glasbene pravljice Dobri palčki. Pod vodstvom Kristine Corsi in Valentine Humar so se mali pevci-igralci predstavili v petek, 27. aprila, v Sedejevem domu po večerni maši.

Najprej so se postavili v zborovske vrste in pokazali staršem in številnemu občinstvu, kar so se naučili v letošnji sezoni pri rednih pevskih vajah. Program je obsegal kar devet pesmic, lahko bi rekli že cel koncert! Uvodna Gobčeva pesem Čira čara je vse prisotne popeljala v svet pravljic, kamor se lahko vsakdo poda z majhno čira-čaro. Začarani rak je v šaljivi pesmici Janeza Kuharja prikrožil dvoje hlač, ki pa niso bile ne lepe, ne po meri, zato so mu jih kar poslali nazaj. Del sola so odlično odpele Nikol, Štefanija in Liza. Tudi zajčka so mali pevci z Duhovo priredbo čudežno opravili za potep. Nace Duh je uglasbil priljubljeno Petelinovo besedilo Modrijani, ki pripoveduje o njihovem sestanku, na katerem so sklenili naslednje: da je trava zelena, da je nebo sinje plavo, da je enkrat ena, ena in da je zdravo misliti s svojo glavo! Napredni Bobo Pridnik (uglasbitev N. Duha, ki jo je zbor izvedel na zadnji Mali Cecilijanki) je zelo aktiven in ugotavlja, da je nespametna reva, kdor ne izkoristi dneva. Sledila je še Kupperjeva Čarovnica in Kekčevo pesem Marjana Kozine. Kekčevo dobro voljo, sonce in nasmeh sta nam prinesla Elija in Fabijan. Koncert je zaključila vesela melodija Naceta Duha Počitniški oglas, ki so jo mladi pevci podali z vsem počitniškim navdušenjem, saj pravi, da šolo, šolske klopi, tablo, gobo, zvonec in skrbni poceni prodamo za same tri lire, s sabo na počitnice pa poneseemo samo lepe ocene. Sledil je dolg aplavz navdušenih staršev in ostale publike.

Pevci so se v zakulisju pripravili še na drugi del večera. Ko se je odprl zastor je Štefanija recitirala Mami za god, nakar so s Psmijo palčkov Tomaža Habeti nagnali vse lenuhe in zaspance domov, ker niso spadali v delovni krog pridnih palčkov. Ker so nato ugotovili, da na svetu ni več palčkov in morajo mame same narediti vse delo, je Tereza predlagala, da bi se ...en, dva, tri... sami spremenili v dobre palčke in pomagali mamic, saj nas mamica popelje vsak večer v pravljico palčkov, škrateljčkov, vil, Pike Nogavičke, Rdeče kapice, kozličkov, mamica ve vse in vse zna, kot pravi pesmica Ivana Sivca. Prav zato so si pridni palčki lepo razdelili vse domače delo, pripravili vse potrebno za kosilo, eden od njih pa je celo naročil na radiu pesmico za materinski dan. Mamica je bila tako presenečena nad vsem opravljenim, da se je spraševala, kdo se je mudil v hiši. Tedaj so se palčki razkrili in ji pokazali, da so le njeni ljubi otročiči, ki so ji s tem hoteli dokazati, da znajo biti pridni bolj kot vsi škrateljčki! Igrico je zaključila Nikol s pesmico o maminem prazniku in z obljubo, da bodo tako pridni ostali vse dni. Vsi otroci so tudi nabrali šopke za svoje mamice in jim jih ponesli v dvorano.

VALENTINA HUMAR

15. MAJA STA PRAZNOVALA NJUNO OBLETNICO POROKE

Srebmoporočencema Vilmi in Cirilu.

*Že vama čas v življenju skupno srebrne niti vpleta,
skrivnost ljubezni družji vajin »zakon sveti« žepetindvajset let.
Naj vama v zdravju, sreči, miru bo dočakat dano tudi tista leta,
ki z zlatom bodejo odeta.*

Vama iz srca kličemo prijatelji sovaščani.

Voščilom se pridružuje tudi uredništvo Vestnika

DELOVANJE MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA

NASTOP V KRMINU

V soboto, 2. junija 2001, je zbor sooblikoval koncert Melodije poletja, ki se je odvijal pod pokroviteljstvom vsedržavnega zborovskega združenja USCI v Krminu. Zaradi slabega vremena, se je koncert odvijal v občinski dvorani »Italia«, ne pa na dvorišču županstva.

Zbor Sedej se je predstavil kot tretji zbor na vrsti in je pod vodstvom Vladimirja Čadeža dostojno zapel pet pesmi. Prva je bila na vrsti nam Goričanom zelo priljubljena Kraguljčki v Bratuzevi priredbi. Sledili sta ji La Montanara, ki so jo poslušalci nagradili z zelo navdušenim ploskanjem, in še slovenska narodna Marko skače. Zatem je zbor zapel črnsko – duhovno Nobody knows, svoj nastop pa je zaključil s pesmijo Lindo.

UPRIZORITEV V GORICI

MePZ »F. B. Sedej« je sodeloval pri uprizoritvi zgodovinsko scenskega prikaza Gorica, glej. Osrednja prireditelja ob tisočletnici mesta Gorice, ki jo je Zveza slovenske katoliške prosvete namenila častitljivemu jubileju našega mesta, je bila v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž, v petek, 1. junija, in v ponedeljek, 4. junija.

ZAKLJUČNI KONCERT

V petek, 8. junija 2001, je zbor F.B.Sedej z zborovodjo Vladimirjem Čadežem priredil zaključni koncert, pod naslovom »*Peli smo, pojemo in bomo peli!*«. V dvorani Sedejevega doma se je zbralo lepo število poslušalcev, vaščanov, sorodnikov in tistih, ki radi poslušajo zborovsko glasbo.

Zbor je za začetek zapel pesmi iz nabožnega repertoarja, in sicer najprej skladbo iz pravoslavne liturgije Tebe poem, takoj zatem pa še priljubljeno Mozartovo Ave Verum corpus. Sledili sta jima najprej ganljiva Kraguljčki, za njo pa še narodna Pojdam v rute; solistični del je čudovito zapela Silvana Vogrič. Zatem je zbor zapel še priljubljene slovenske: Dober večer, Teče mi vodica in Soči. Prvi del koncerta je zbor Sedej sklenil z narodno Stoji hartele zahrajen.

V drugem delu je zbor zapel še nekaj slovenskih narodnih, in sicer Stoji, stoji mi polje, Marko skače in Gularja sem tjela jmijet. Zatem je odločno zapel znano italijansko La Montanara. Za zaključek je zbor zapel dve črnski duhovni pesmi, in sicer najprej Nobody knows in Amen; pri slednji je odlično odpel solistični del naš dirigent in član slovenskega okteta, Vladimir Čadež. Po dolgem in navdušenem ploskanju je zbor zapel kot dodatek še poskočno Lindo.

Tudi sezona 2000/01 je mimo in lahko z mirno vestjo, a s ponosom gledamo na preteklo leto. Tudi letos se je zbor udeležil revije Cecilijanka, nastopil pa je še na drugih prireditvah in je oblikoval nekaj celovečernih koncertov. Med pomembnejše lahko omenimo dober božični koncert, ki ga je zbor oblikoval v mesecu januarju v Trstu, v mesecu aprilu je pel pri sveti maši v Tmovem pri Ljubljani, za nami pa je tudi zaključni koncert zbora v Sedejevem domu. Sezona je bila naporna, saj je prišlo sredi sezone do zamenjave zborovodja. Bogdan Kralj je po sedmih letih zapustil vodstvo zbora, na njegovo mesto pa je prišel Vladimir Čadež. Kljub zamenjavi sredi sezone, se je zbor zelo hitro prilagodil spremembam in se je v komaj enem mesecu naučil tudi novo mašo, ki jo je prvič zapel za Veliko noč. V prihodnji sezoni so na programu novi nastopi, novi koncerti in seveda tudi nove pesmi. Zato vabimo vse mlade, ki jim je petje pri srcu, da se nam v novi sezoni pridružijo.

Članek bi zaključila prav z naslovom minulega celovečernega koncerta in torej z geslom zbora:

Peli smo, pojemo in bomo peli!

ELIANA HUMAR

Iz Briškega časnika...

ČEŠNJA – JUNIJSKA KRALJICA

Letošnji praznik češenj se je razlikoval od predhodnih. Bil je obširnejši, trajal je dalj časa, imeli smo več prireditvenih prostorov, obiskalo nas je več »češnježeljnežev« in kar je zares pohvalno-sodelovalo je prek 800 Brik in Bricev. Organiziralo ga je Turistično društvo Goriška Brda.

Prireditev Praznik češenj 2001 je trajala dobrih devet dni, od drugega do desetega junija in je pritegnila v Brda blizu dvajset tisoč ljudi. Program, ki se je začel z otvoritvijo, v soboto, 2.06. ob 10.00 uri je trajal vse do nedelje 10.06, ko je pozno popoldne večino napodil dež.

BRIŠKA VAS

Štaloni so letos dobili posebno podobo, saj je pod vodstvom kustusa dobrovskega gradu, gospoda Herka Saksida zaživela podoba briške vasi ter briških običajev s pestro razstavo briških izdelkov in orodij, kot so picon, rušt, žbrenclj, čeblon, svitki, razne košare, koši in grablje, katere uporabo ter namen je bilo mogoče videti na fotografijah, ki so spremljale razstavljeni orodja in izdelke. Razstavljen izdelke briških obrtnikov je bilo mogoče v nedeljo 10. junija tudi kupiti. To razstavo je skrbno več tednov pripravljala gospa Darinka Sirk, v njenih rokah pa je bila še razstava izdelkov briških ustvarjalcev- umetniških izdelkov na Osnovni šoli Dobrovo. Na šoli je bila organizirana tudi razstava aranžerstva, katere avtorica je bila gospa Iva Skubin, tako smo se lahko prepričali, da lahko z malo domišljije razveselimo naše bližnje prav na poseben način.

Posebno za Praznik so se pripravile tudi pri Društvu Briških žena, saj so poleg njihovega krasnega in privirjeno odličnega peciva sodelovale v samem programu in tako pripomogle k pestrosti praznika. Tudi razstava peciva je bila nepogrešljiva, saj je postala del praznika. Povpraševanje po njihovem pecivu je bilo neverjetno, saj so nekateri izletniki med tednom prišli izključno po sladice iz češenj in češnje seveda.

Poleg že omenjene razstave briških izdelkov so bile v Briški vasi še štiri in sicer lovska, ki so jo pripravili v Lovski družini Dobrovo, ribiška, za katero so poskrbeli pri Ribiški družini, razstava steklenic domačih vinarjev, članov Vinoteke ter fotografij lanskih Foto ex tempor, ki jo je pripravila Vinoteka Brda ter razstava osnovnošolcev iz Dobrovega pod mentorstvom gospe Vojke Gregorič, učiteljice tehnične vzgoje, gospe Milene Šfiligoj za glinene izdelke ter gospe Lidije Vodopivec, učiteljice likovne vzgoje.

Prav izjemno delo in zato izjemno pohvalo pa si zaslužijo najmlajši Brici in Brike, saj so nam pripravili keramična Brda v malem. Skupaj z gospodom Saksida, ravnateljico vrtca Nadjo Šfiligoj tervzgojiteljicami in pomočnicami iz vrtcev Kojsko in Dobrovo so Tulipani, Sončnice ter Sme v dobrem mesecu izpeljali ta zahteven projekt pri katerem so skrbno modelirali in pravilno postavljali briške vasi ter cerkve. Brda gradijo mladi. To so nam dokazali tudi s programom v nedeljo, 3. junija.

Ponedeljkom dan je bil prav tako v znamenju mladih, osnovnošolcev, ki so skupaj z mentorji in učitelji pripravili svojstven program na temo ljudska pesem z nastopom različnih skupin in krožkov v okviru Osnovne šole Dobrovo. Najbolj zanimive so bile igrice, ki so s tekmovanjem osnovnošolk prikazale briške kmečke običaje, kot je nošenje košov polnih češenj s svitki.

Marsikdo je na letošnjem Prazniku češenj spoznal, da imamo v Brdih mažoretno skupino, ki pod mentorstvom gospe Nives Tabaj Godeas že tretje leto pridno vadi in nastopa tudi na tekmovanjih po Sloveniji, zato ni dvoma, da nas bodo punce tudi naslednje leto tako lepo presenetile.

Briško vas pa so prijetno obarvale kulinarčne dobrote na vozu Fojana-Barbana moža Franka in žene Vanje. Presenetila sta nas z briško batudo, kuhinjo, s točem in belo polento, ovčirki ter pristnim domačim vinom in naj povemo, da brez njiju Briška vas ne bi bila Briška. Vsem obiskovalcem, predvsem tistim med tednom, ki so prišli z avtobusi iz druge strani države sta postregla in razložila vse skrivnosti dobrega zakona in »frišne pulente«.

Seveda je bilo pestro tudi v soboto in nedeljo, ko je Brda obiskalo največ ljudi. Nedeljski so prišli predvsem na ogled že tradicionalne povorke, ki je letos štela 19 vozov- še Šmartnci so se po nekaj letih spet vključili vanjo s svojim vozom, kar je pohvale vredno. Prek 300 ljudi vključenih v pripravo vozov je plod dela predsednikov vaških skupnosti ter povezovalca povorke g. Zamarja in g. Obljubka.

Tudi na Gradu Dobrovo se je zvrstila kupica dogodkov, od ponovitve pokušine zrelih vin in kot izziv za zamudnike Baton po Batonu, ki ga že tretje leto pripravlja g. Toni Gomišček, in ki očitno dobiva svoj namen in pomen do razstave Foto-extempore z nagrajenimi fotografijami iz Dnevov odprtih kleti, ki je bil letos, 27. maja. Tudi letos je bil nagrajen Andrej Colja, ki je dokazal, da je mojster v stroki, poleg tega pa je organiziral in izvedel letošnji prvi Pohod in tek po Briških gričih, ki se ga je udeležilo okoli sto rekreativcev iz cele Slovenije.

V petek, 8. junija pa je grad oživel v duhu Krjavlja, gledališke igre Jurija Součka, ki ga je pripravilo Kulturno umetniško društvo Opoka.

Torej, pohvale gredo vsem, ki so kakorkoli pripomogli pri organiziranju največje Briške prireditve Prazniku češenj 2001 ter posebej vodji TIC-a (Turistično informacijski center) Brda Eriki Kovačič, ki je s projektom začela že decembra lani.

Prav tako je bilo lepo sodelovati z Vinsko kletjo, ki so profesionalno izpeljali vse zastavljene dogodke v okviru Praznika češenj.

PETRA RUTAR

SELITEV

V petek, 20. aprila zvečer, v Sedejevem domu, sta na povabilo števerjanskega društva, Majda Zavadlav in Božidar Tabaj, dobesedno očarala in prevzela pozornost številnih gledalcev z veseloigro Selitev v režiji Janeza Starine. Liza in Karleto se poslavljata od revnega doma. Nerodno spravljata njuno stilno pohištvo na voziček, namreč nevoljno zapuščata njuno rojstno hišo, tisto zemljo, ki jima je toliko dala, Jeremitišče. Vse to, zaradi neke politične odločitve, ki namerava zrušiti njuno ubožno hišo in sosednje, celotno področje pa spremeniti v industrijsko cono. Majda in Božo v dobri uri spleta dogajanj, kolikor traja enodejanka, dobesedno izstopata, sta posebneža, ki se dotakneta ostre problematike z nasmehom in obenem obupom družine, ki ne ve kam z glavo. Z izjemno sproščenostjo sta pristna Štandrežca opravila vloge Lize in Karletota, saj je dar igranja v njiju že vrojen. Liza in Karleto se konec koncev odločita, da ne bosta šla nikamor, da ne bosta zapustila tega koščka njune prsti.

Po zasluženem ploskanju se je predsednik Mihael Corsi, v imenu društva »F. B. Sedej«, zahvalil igralcema za sprejeto povabilo in za lep večer, ki smo ga preživeli v njuni družbi. Ob koncu smo še nazdravili Božotu za njegov rojstni dan.

POSVETITEV CERKVE SV. FLORIJANA V ŠTEVERJANU 1926-2001

6. maja letos smo obhajali Števerjanci 75. jubilej posvečenja naše farne cerkve, ki je posvečena sv. Florijanu mučencu. Očetje in matere nosijo v sebi še živ spomin o slovesnem prazniku, ko je blagopokojni nadškof msgr. dr. F. B. Sedej to cerkev posvetil. Tam gor stoji na vrhu griča, kakor krona števerjanski vasi. Pri tem seveda ne moremo in niti ne smemo pozabiti, koliko žrtev je bilo vanjo vloženih v letih gradnje (1924-1925) in tudi pozneje. Posebej se je treba s hvaležnostjo spomniti pokojnega župnika Cirila Sedeja, ki je nosil najtežje breme v letih gradnje in opremljanja cerkve, kakor tudi na vse dušne pastirje, ki so se mu vrstili v naslednjih letih vse do danes in pa dobre farane, ki so pri tem radi pomagali z delom in darovi, da je sploh danes ta cerkev tako lepa kot je. Nedvomno pa je v vseh teh letih igrala ta Gospodova hiša neprecenljivo in važno vlogo krščanske prepojitve in ohranitve verskih dobrin dobrih Števerjancev.

V takojšnjih povojnih letih je g. Sedej neprestano mislil na pozidavo nove cerkve, in sicer na istem mestu, na katerem je stala prejšnja. Načrte zanjo je izdelal inženir Adami in to kar ambiciozno, ker se je v zamisli rahlo zgledoval po oglejski baziliki, duhovnem središču, od koder je našim pokrajinam zasijala luč vere. Načrt je bil izdelan v goriškem oddelku urada za obnovo. Ohranjen je, nepodpisan, zelo verjetno Fabianijev, načrt fasade, ki vključuje tudi zvonik na desni strani, ter na obeh straneh nižji stranski ladj. Gradnja cerkve je potekala dovolj hitro, saj so temeljni kamen položili 10. avgusta 1924, se pravi komaj 8 mesecev po izdelavi načrta za fasado, 29. novembra naslednjega leta (1925) pa je bila cerkev že blagoslovljena, posvečena pa leto kasneje, in sicer 4. maja 1926, in tako je prav pred dobrima dvema mesecema praznovala 75. letnico svoje posvetitve. Lepo je, da se tako pomembnega datuma in važnega dogodka primemo spomnimo. Števerjanci smo se v molitvi spomnili na našega župniškega zavetnika sv. Florijana in pa na važen jubilej, ki ga je praznovala naša cerkev, v nedeljo 6. maja pri sv. maši. Sledil je tradicionalen piknik v borovcih, kjer so pripravili člani prosvetnega društva vse, da so se prisotni prav lepo imeli, ob koncu pa je čakal vse goste še kulturni biser, ki je zaokrožil lep popoldan.

DOBER RECEPT, KAKO SE IZNEBITI GOSTA

V nedeljo 6. maja se je ob 17.30 župnijska dvorana Sedejevega doma napolnila z domačini in Goričani, ki so radovedno pričakovali napovedani nastop domače dramske družine. Le ta je prvič segla po kratki komedijski enodejanki Dobrodošli! Kdaj pojedete domu? Ta misel se je verjetno kdaj utrdila tudi komu izmed nas, ko se je v hiši malce predolgo mudil kak gost, a nismo vedeli, kako naj bi ga na čimbolj dostojni način spravili iz hiše. No, enodejanka govori prav o tem; po več jalovih poskusih, gostitelja vendarle doženetu nekaj domiselno učinkovitega, kar spravi gosta na vrat na nos iz hiše. Matej Pintar kot nezaželeni, požrešno nenasitni gost Trebušon, in Eliana Humar, njegova žena Špela, sta v tej predstavi prvič okusila sladko, a kar naporno odersko preizkušnjo. Za zadovoljivo opravljeni vlogi jima gre prav korenita pohvala. Poleg njiju sta kot gostitelja nastopila Martin Komjanc – Jaka

Smola in Sara Miklus- njegova žena Marjeta, ki se jima pozna, da nista tujca na oderskih deskah in vlogi sta opravila s sproščenostjo gibov in kretenj.

Če je enodejanka dobro prestala krst, gre zasluga režiserju Emilu Aberšku in našemu zncuncu Božidarju Tabaju, ki je rade volje ponudil štirim igralcem nekaj svojega znanja; zakulisnim delavcem, in sicer Snežici Černic, ki je zbrala kostume in pričeske, Marku Lutmanu za upravljanje luči in glasbe, Martinu Komjancu, Marku Lutmanu in Mateju Pintarju, ki so izdelali scenografske elemente in seveda mladi šepetalki Katji Dorn.

V nedeljo, 10. junija, so se naši štirje igralci, z že omenjeno igro, predstavili v župnijskem parku Pod lipami v Štandrežu, v soboto, 23. junija, pa na 4. Zamejskem festivalu amaterskih dramskih skupin v Mavhinjah.

Tej mladi, a zelo obetavni skupini, gre prav prirčna pohvala.

MAMICI ZA ROJSTNI DAN

*Spet je prišel rojstni dan,
eno več sedaj imate,
zato smo se okrog Vas zbrali
in Vam zahvalo izkazali.*

*Zahvalo za ljubezen in dobroto,
ki ste nam jo dali
vsem petim brez razlike,
učila ljubezni, poštenja in olike.*

*Družinice so se razmnožile;
otrok, nevest, zeta in vnukov
štejemo štirindvajset za sedaj;
ko Vi ste v naši sredi, to je pravi raj.*

*Ena od nevest pri zboru manjka,
pogrešamo jo v naši sredi.
Ona iz nebes v vsej tihoti
Vam prisrčen blagoslov pošilja.*

*Lepo praznujte ta prelepi dan,
naj Vam bo prijeten in vesel,
iz srca Vam to želimo radi
saj, Mama, Vi ste vedno v srcu mladi.*

*Dokler boste tu med nami
zdravi, srečni in veseli,
četudi z dosti leti okrašeni,
za nas vse bo trajala pomlad.*

LUCIJAN VOGRIČ

PO VELIKI NOČI...

Velika noč, Jezusovo vstajenje in zmaga nad smrtjo je za mlade Števerjance tudi trenutek združevanja in navezovanja osebnih odnosov. Kot tradicija že vrsto let zahteva, se na velikonočno popoldne mladina poda na dvodnevno turo, kjer sta zaželeni dobra volja in nasmeh. Letos je še mrzlo popoldne števerjanske fante in dekleta popeljalo v kočo sv. Jožefa v Žabnice, kjer so mnogi izmed njih obujali spomine na skavtska taborjenja, ostali pa so uživali svežino čistega zraku in gorskega miru. Bilo nas je okrog dvajset. Vsak si je kot cilj zastavil zasluženi počitek in odtujitev od vsakdanjih skrbi. Nedeljsko popoldne se je odvijalo v duhu skupinskih iger, kramljanja in seveda slastne večerje. Noči ni bilo konca, saj smo se v postelje odpravili seveda v jutranjih urah.

Ponedeljkovo jutro je Žabnice pokrilo s snežno odejo, kar je še dodatno obogatilo vzdušje med nami. Odpravili smo se k slovenski maši v cerkvico, ki stoji ob vznožju koče, kjer smo ponosno peli nam že znane pesmi in sledili bogoslužju v tišini in premišljevanju. Dekleta so pridno počistila kočo, medtem ko so fantje nakupovali vse potrebno za kosilo. Po kosilu so nekateri še malo podremali, drugi pa nadaljevali s kramljanjem. Žal se je dvodnevni izlet hitro končal, ostajajo pa nam lepi spomini in trdna spet na novo navezana prijateljstva, ki bodo ostala za vedno vkoreninjena v naših srcih.

V KRALJESTVU PRAVLJIC

Otroci vrtca, s pomočjo večjih korenjakov, so tudi letos pripravili zaključno prireditev, kjer so pokazali, kaj lepega so se v letošnjem šolskem letu naučili. Sestra Lucija in Kristina sta otroke res lepo pripravili, tako da so nas ti, 29. maja v Sedejevem domu dobesedno začarali in popeljali v svet pravljic.

Marko (Gabrijel) je v sanjah videl junake znanih pravljic, saj mu je Vila (Stefania) vsako noč odkrila novo stran kraljestva pravljic: sanjal je o Janku, Metki (Elija in Liza) in čarovnici (Nikol), o Pepelki (Alice), o Sneguljčici (Teresa) in sedmih palčkih (Fabijan, Daniel, Michele, Lorenzo, Lucia, Martin). Najbolj pa ga je pritegnila pravljica o Rdeči kapici (Ilaria), ki so jo v celoti zaigrali otroci iz vrtca. Rdeča kapica se je odpravila na obisk k babici (Marilyn); med potjo je srečala veverico (Ana), ki jo je spraševala kam jo pelje pot in ji podarila lepo rdečo kapo. Od takrat so jo vse živalice in prijatelji imenovali Rdeča kapica. Hudi volk (Marko) je deklico zvalil v babičino hišo in jo pogoltnil. Na oder so tedaj prikorakali trije hrabri lovci (Matija, Enrico, Jemej), ki so z veliko vnemo iskali volka, da bi ga ustrelili. Vse to so z velikim zanimanjem opazovale rožice (Tamara, Sara, Lucija) in smreke (Matej, Denis, Alexander), ki so mimo stale v gozdu. Pravljica se seveda konča z lepim koncem, ko lovci iz volčjega trebuha povlečejo Rdečo kapico in njeno babico.

Ob koncu so otroci skupno zapeli še nekaj pesmic in se tako poslovili od letošnjega šolskega leta. Nenazadnje naj gre iskrena zahvala Kristini, ki je pripravila večje otroke in sestri Luciji, ki je vrsto let vzgajala števerjanske otroke.

HURA ŠOLE JE KONEC!!!

Hura, šole je konec!!! Zaključuje se naporno, toda plodovito šolsko leto. Tako učitelji kot učenci potrebujemo sprostitevne dni. Morje in hribi nam bodo pomagali, da se razpremo novim obzorjem in da svobodno zaplavamo v svetu novih fantazij in doživetij.

Prav je, da učitelji pohvalimo delo in trud učencev. Ob koncu šolskega leta so bili vidni sadovi njihovih in našega dela, ko smo preizkusili svoje znanje in sposobnosti na raznih tekmovanjih.

Letos je šola sodelovala na naslednjih natečajih:

- Bralna olimpiada
- Natečaj goriškega vrtljaka
- Natečaj slovenskih železnic
- Literarni natečaj Moj čopič je beseda Mohorjeve družbe
- Vegov natečaj matematike
- Tekmovanje v športnih panogah

Vsi učenci so resno in odgovorno sodelovali in nekaterim je uspelo priti do uspeha.

BRALNA OLIMPIADA

Liza Terčič 2. nagrada (kviz za 2. razred); Fabjan Mužič priznanje za najbolj razgibano in duhovito pripoved (spisje 2. razred); priznanje za najboljši spis (spisje 2. razred); Costanza Frandolic 1. nagrada (kviz za 4. razred); priznanje za najboljši spis (spisje 4. razred); Andrej Brešan priznanje za najbolj izvirni spis (4. razred); Lara Princic priznanje Pedagoškega liceja »S. Gregorčič« za najbolj razgibano in duhovito pripoved (5. razred).

NATEČAJ GORIŠKEGA VRTILJAKA (spis Ostržek in Rdeča kapica se srečata na goriškem gradu)

Alice Mian 1. nagrada (3. razred); Costanza Frandolic 1. nagrada (4. razred); Stefania Beretta 2. nagrada (4. razred); Lara Princic 2. nagrada (5. razred).

LITERARNI NATEČAJ SLOVENSkih ŽELEZNIC

Med nagrajenimi izdelki je bil tudi spis Potovanje s starimi, novimi in najnovejšimi vlaki učenke Costanze Frandolic.

LITERARNI NATEČAJ MOJ ČOPIČ JE BESEDA

Komisija je ugotovila, da je Andrej Brešan iz Mirna najmlajši udeleženec tega natečaja in mu je dodelila posebno knjižno nagrado ter objavila njegovo poezijo v zborniku. Andrej obiskuje 4. razred, uči se violino in rad zbira starino.

VEGOV NATEČAJ MATEMATIKE

Tu sta se predvsem izkazali učenki Costanza Frandolic in Lara Princic, ki sta prejeli Vegovo diplomu. Sodelovala pa sta tudi učenca Andrej Brešan in Elija Mužič, ki sta prejela Vegovo priznanje.

TEKMOVANJE V ŠPORTNIH PANOGAH

Luca Fiorelli 1. nagrada (poligon dečki 1. razred); Liza Terčič 2. nagrada (poligon deklke 2. razred); Fabjan Mužič 3. nagrada (poligon dečki 2. razred); Lara Princic 3. nagrada (tek na 50 m deklke 5. razred).

Veseli smo, da so bile nagrade tako obilne, saj to predstavlja spodbudo in motivacijo za prihodnja šolska leta. Želimo pa si, da bi bili vidni sadovi tudi na vzgojnem področju in da bi se učenci razvili in samostojne, spoštljive, odgovorne in ustvarjalne osebnosti.

POTOVANJE S SREBRNIM OBROČEM (fantazijski sestanek)

Ko na obroč svoj stopim,
že v daljavo poletim.
Ta popelje me,
kjer vse najlepše je.

Do sonca, zvezd, lune in planetov pelje me.
Tam z njimi,
pogovarjam se.

Potem h goram,
kjer rožice nabiram.
Dol k potoku pelje me,
kjer ribe plavajo
in kjer se voda v soncu lesketa.

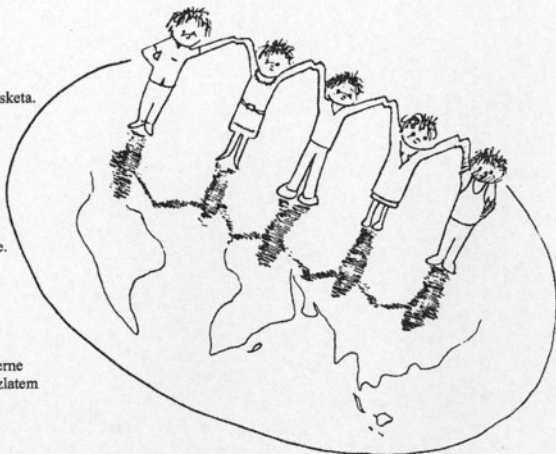
Nato v morje,
pelje me.
Tam krasne ribe
plavajo. Skale
so s koralami poraščene.

Ko na zemljo pridemo,
me obroč v zlat grad pelje.
Tam zlato in srebro,
domujeta
in biseri kraljujejo.

Iz gradu pelje me
na Čarobni Vrt.
Tam zlate, srebrne in biserne
rože rastejo. Na drevesu zlatem
velika ptica gnezdi.

Tam me jezero
prijazno vabi,
da se z njim pogovorim.
Na bregu pa
srebrna in zlata kočija stoji.

Ta popelje me na drugi breg.
Tam zlato cvetje raste.
In tu se pot z obročem konča.

ANDREJ BREŠAN 4. razred

PLAVALNI TEČAJ V GORICI

Vsak petek nas je šofer Silvan odpeljal na »Campagnuzzo« v bazen. Najprej smo se preoblekli v slačilnicah, in sicer ločeno: fantje na eni strani deklice pa na drugi. Po kratkem tuširanju smo se pridružili naši učiteljici plavanja, ki nas je pozorno spremljala vseh 10 lekcij. Preizkusili smo se v različnih plavalnih tehnikah, in sicer: v prsnem plavanju, v kravlu, v delfinu in v hrbtnem plavanju. Plavanje je bilo prijetno, toda utrujajoče, predvsem po prvih lekcijah. Ko smo dospeli na avtobus, nismo zinili ene besede in smo samo nestrpno pričakovali povratek na dom, kjer smo se pošteno najedli.

UČENCI TRETJEGA RAZREDA: ALICE, ELIJA, ISABEL, MARTINA.

POTOVANJE S STARIMI, NOVIMI IN NAJNOVEJŠIMI VLAKI

Na vlaku sem, lepem, starem vlaku.
Ne vem kam pelje, toda z njim sem vseeno, ker potrebujem mir.
Vlak je pot, ki pelje v neznano, nekam, kamor si ne upaš sam.
Vlak ti je opora, ko jo imaš neuspeh v šoli,
ko se skregaš s prijateljem, ko si kaznovan.
Pa tudi ko si vesel, srečen, da živiš.
Tokrat je vlak tvoj veliki prijatelj, ki te še bolj razveseli.
Z njim se zabavaš, ko škripa in ti
razkazuje svet ter naravne lepote, ki jih ne poznaš.
Oh, prispel je. Toda kje sem?
Bohinj!! Že veliko časa od tega sem si to želela.
Mamo sem prosila, vedno sem obljubila, da bom
pridna, pa naj me pelje v Bohinj, da bom še pridnejša.
Mama pa ni hotela in me ni pustila.
Potem pa je vendar prišel čas, danes, končno.
Izstopite! Izstopite! Sprevodnik kliče. Izstopiti moram.
»Uau«, kako je lep svet! Bohinj!
Bohinjsko jezero! Čisto, mimo, lepo.
Na jezeru labodi tiho plavajo, kot, da nočejo
zbuditi nobene ribice. Ja, ker zlate ribice so
bile tam. Miro so plavale in se smehljale.
Komaj se odpravim v mesto, že sprevodnik kliče na drugi vlak! Tokrat lep, novi vlak.
Ta novi vlak je moderen, vse je tam!
Toda tukaj, v tem vlaku se ne počutim dobro.
Manjka mi moj lepi, stari vlak, moj prijatelj.
Ta je vedno nasmejan, vesel.
Vlak, v katerem se vozim sedaj pa je mrzel,
grd, tudi, če je vse. Ne vem kaj početi.
Po pol ure sprevodnik kliče. Zapustiti moram vlak in se preseliti na najmodernejšega!
Še slabši je! Preveč tehnološki! Na pomoč!
Po pol ure se zbudim in vem, da so bile samo sanje.

COSTANZA FRANDOLIC, 4. razred

Učenci in učitelji voščimo vsem bralcem Števerjanskega vestnika vesele počitnice.

OB DESETI OBLETNICI SMRTI DR. IVA KOMJANCA

Gotovo je že vsem znano, da se je pred par meseci ustanovil v Števerjanu odbor nekdanjih pacientov, ki so se zdravili pri dr. Komjancu v bolnici v Malcesinah, da bi se na hvaležen način spomnili obletnice, in sicer s postavitvijo spominske plošče na rojstni hiši. Pobuda gre počasi proti zaželenemu koncu in veliko stvari je že urejenih, tako da bo za obletnico tudi vse uresničeno. Prav je, da se piše, da so nekdanji bolniki toliko hvaležni osebi, ki je dala veliko od sebe, profesionalno in humanitarno, vsem tistim, ki so ga prosili za pomoč. Nepozabni in dobri dr. Ivo bo ostal v večnem spominu ne samo Števerjancem in Goričanom, temveč tudi ljudem daleč na okrog po Italiji. Ne moremo pozabiti njegove prijaznosti in razpoložljivosti vsakokrat, ko smo ga poklicali po telefonu v Malcesine ali smo se peljali v bolnico na zdravniški pregled. Bil je ponosen na svoje domačine in imel za vsakogar lepo, prijazno besedo. Posebno lepo je bilo od njega, ko je ob rednem dnevnem pregledu, stopil v sobo, se usedel na posteljo in se začel pogovarjati v slovenščini. Ekipa mladih bolničark in zdravnikov je tako kar začudeno poslušala in se spraševala, kaj je to za en jezik. Ni ga bilo sram povedati, da je bil Slovenec po rodu in da je izhajal iz kmečke družine. Tudi ob nedeljah pri sv. maši smo lahko opazili dr. Iva z družino. Po sv. maši se je ustavil z bolniki, se pogovarjal in se malce pošalil. Po navadi je mesečno prihajal na obisk k svojcem v Gorico, v Števerjan in v Sovodnje ob Soči k sestri in bratu. A vsakokrat je zelo prijazna sestra Juština imela že precej velik seznam ljudi, ki so ga naprošali za zdravniški pregled. Tako, da pri vsakem obisku svojcev je dr. Iva čakalo tudi precej dela, a je vedno zadovoljil vse in to brez vsakršnega plačila. Če ga je kdo vprašal koliko dolguje, mu je odgovoril: «meni ni treba, dajte raje revežem ali cerkvi». Takih zdravnikov je gotovo malo na svetu in lahko prepričano rečemo, da je bil dr. Ivo za vse bolnike, mlajše in starejše, kot oče. Zato še enkrat vabimo vse tiste, ki so mu hvaležni za dolgoročno opravljeno delo, da se zberemo polnoštevilni 25. avgusta letos na domačiji pri Komjančevih na Mocverju. Na domačem dvorišču bo ob 18. uri sv. maša v njegov spomin. Sledilo bo odkritje spominske plošče na njegovi rojstni hiši. Na sporedu bo kratek kulturni program z recitalom in z nastopom domačega MePZ »F. B. Sedej« pod vodstvom Vladimirja Čadeža. Prisotnost na tej obletnici so že potrdili pokojnikova soproga, njegovi otroci z družinami, več zdravnikov bolnice iz Malcesin, prijatelji in tudi bivši pacienti. Posebej vabimo tudi vse domačine, da skupno počastimo spomin dr. Iva Komjanca.

Naj še spomnimo, da je na Kmečki banki v Gorici odprt tekoči račun št. 1001776, za vsakogar, ki želi finančno priskočiti na pomoč, da bi obletnico priredili v čimboljšem redu. Tistemu, ki je banka predaleč, se pa lahko obrne do odbornikov v Števerjanu in sicer do Edija Hledeta (tel. 0481 884042) in Florjana Planinščka (tel. 0481 884231), v Gorici pa do Saverija Rožiča (tel. 0481 390688) in Davida Terpina (tel. 0481 32103).

ODBOR

VREMENSKI PREGOVORI

Če v januarju ni snega, ga mali traven (april) da.

V januarju toplota, v februarju mrzlotà.

Svečnica zelena, velika noč snežena.

Sv. Valentin (14. februarja) prinese ključe do korenin.

Dež v aprilu je res božji dar iz nebes.

Če v dežju drevo cvete, nikdar sadja ne daje.

Če je v maju dosti dežja, v jeseni bo dosti vsega blaga.

Če je v juliju presuho, ostane grozdje prav drobno.

Če na dan sv. Marjete (20. julija) deži, orehov pričakovati ni.

Če zgodaj se selijo ptiči, bo huda zima o božiči.

Deževni Vsi sveti, pozimi tudi zameti.

Dež in veter pred božičem, koplje jamo rad mrličem.

Zelen božič, bela velika noč.

ADA GABROVEC

Iz naše bližnje preteklosti...

JERONOV I

V letih mojega otroštva in dalje do konca druge svetovne vojne je vladala v revnejših slojih, zlasti v kolonskih družinah, revščina. Kruha ni bilo vsak dan na mizi, v glavnem je prevladovala koruzna polenta. Po navadi se ni kuhalo polente za kosilo, pač pa zvečer za večerjo. V jesenskih in zimskih večerih je polento spremljala omaka iz čebule in krompirjem, zeleni radič zabeljen z ocvirki in kisom, ali pa pinjeno mleko. Kar je ostalo večerne polente smo jo povžili zjutraj za zajtrk z mlekom ali z ječmenovo mlečno kavo. Za malico v šoli, se je prištedilo rezino popečene polente. V premožnejših družinah so gospodinje spekle tedensko v krušni peči peč kruha, ki je trajal ves teden. Ko so jemale iz peči te dišeče hlebe še toplega kruha, so se nam otrokom vedno pocedile sline. Konec meseca oktobra so hišni gospodarji iz kolonskih družin nažagali voz drv in ga s parom volov peljali na tržnico v Gradišče ob Soči. Z izkupičkom so nakupili nekaj stotov koruze in nekaj pšenične moke za peko kruha ob večjih cerkvenih praznikih. Mlin za mletje koruze je bil ob rečici Pevmici v naselju Podsenica, ki je spadala že v območje goriške občine.

Otroci iz Gabrskega konca in iz Britofa smo nosili v mlin v Podsenico majhne, bele platnene vrečke rumene koruze. Iz naše vaške poti smo kmalu prišli na pokrajinsko cesto, ki je peljala v mesto Gorico. Kakih 70 m. za ovinkom te ceste, je bil na levi strani kolovoz, ki je po poraslih pobočjih peljal navzdol do potoka Slatovnik; onkraj tega potoka se je vila rečica Pevmica.

Ob vznožju teh števerjanskih sadovnjakov in vinogradov, je bila obdelana in lepo urejena Jeronova domačija. Jeronovi niso bili koloni pač pa gruntarji, svojaki. V rebri griča so imeli vinograd

in sadovnjak, ob potoku in rečici pa njive za koruzo, žito, krompir in stročje. Sadje in razno povrtnino so nosili na tržnico v Gorico; šli so samo čez brv potoka in preko mostička čez Pevnico in že so bili na lepo oskrbovani cesti, ki je peljala v mesto. Tudi v šolo so Jeronovi otroci hodili v Podsabotin, ker je bila le boriš nekaj sto metrov od doma. K nedeljski maši pa so hodili v Števerjan. Bili so srečna, premožna, kmečka družina, vse do tistega septemberskega dne leta 1947, ko je mejo med Italijo in Jugoslavijo tvoril potok Slatovnik. Jeronovi so bili odrezani od izhodišča v Gorico. Izselili so se v Ločnik. Od nekdanje cvetoče domačije je ostala samo še hiša, ki je počasi razpadla in je sedaj še samo kup razvalin.

JERONOV SO SE ČUTILI ŠTEVERJANCE.

Njihov priimek Berlinguer, izgovarjali so ga Belinger, je bil edinstven v naših krajih. Izvor tega priimka bodo raziskali bodoči mladi zgodovinarji. Stara družina Berlingerjev je morala biti imovita in tudi izobražena. Marija Belinger – Jeronova, rojena leta 1861, je bila za tiste čase poklicna babica. V vasi so jo imenovali Nana komari. Njena mlajša sestra, rekli so ji Karlinca, se je zelo mlada poročila v Sovodnje ob Soči z nekim Butkovičem. V zakonu sta imela več otrok, zlasti dečkov. 21. februarja 1888 se jima je rodil sin Peter Damjan – Domen. Postal je duhovnik. Služboval je po raznih župnijah na Goriškem. Končno je postal župnik v rojstni vasi v Sovodnjah in tam tudi umrl. Bil je izreden duhovnik, in vsestranski kulturni delavec. V juliju 1938 je župnik Butkovič, bil je sošolec domačega župnika Sedeja, vodil svetomohorsko procesijo sv. Rešnjega Telesa, ki se je v tistih letih odvijala po Formentinijevem parku. Procesije se je udeležila tudi Butkovičeva teta, botra Nana, ki je bila takrat stara 77 let. Za ta praznik se je Nana lepo oblekla in se okitila z debelo in dolgo zlato ogrlico in si pripela na prsa lepo zlato broško. Ko je procesija s tremi duhovniki prispela do topol je botri Nani postalo slabo in je padla v nezavest. Nastal je preplah, domači župnik je odšel v cerkev po sveto olje za bolniško maziljenje. Nana je umrla. Njeno truplo so odnesli v pokopališko vežico, ker številna družina hčere Kristine, pri kateri je botra Nana živela, je stanovala v skromni leseni baraki.

Minila so leta. Večji ali manjši dogodki so šli v pozabo; a božji načrti delujejo tajno, skrivnostno. Kujejo nam svet v nova boljša obzorja.

Iz starih Jeronovih korenin rastejo dva sočni mladiki, dva bogoslovca, ki bosta, ako Bog da, čez par let zapela novo mašo: eden med zelenimi briškimi grički, drugi pa ob sinji obali Jadranskega morja.

ADA GABROVEC

ZAHVALA DRAGIM SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN GOSTOM

Iskrena hvala vsem in vsakomur posebej, ker ste nama s svojo prisotnostjo v tako velikem številu polepšali najin praznični dan petindvajsete obletnice poroke in naju veselo presenetili s prirčniimi čestitkami, cvetjem in darili.

Posebej sva hvaležna duhovnikoma, domačemu g. župniku Antonu Lazarju in prijatelju g. župniku Jožku Peganu, za slovesen obred sv. maše s tako čustveno doživetim, globoko izraženim, pronicljivim nagovorom. Bog lonaj!

Iskrena hvala g. županu Hadrijanu Corsiju, organistu Hermanu Srebriču, bogoslovcu Alessiju Stasiju, pevcem cerkvenega zbora "F. B. Sedej" za lepo petje, bralki g.čni Kristini Bednarich, prosvetnemu društvu za sodelovanje, neutrudnima harmonikašema za popestritev in zabavo, sosedom, ki so nudili pomoč pri izpeljavi praznika in vsem, ki ste se naju spomnili na katerokoli način.

Prelep aprilski dan nama bo ostal živ v spominu do konca dni in naju z vami še dodatno, ljubeznivo naprej povezuje.

S hvaležnostjo Magdalena in Mario Miklus.

VOLILNI REZULTATI

Za nami so politične volitve, ki so bile 13. maja in kjer smo italijanski državljani izvolili parlamentarce za naslednje petletje. V predvolilni kampaniji smo mi Slovenci brali o raznih imenih kandidatov, levičarsko, sredinsko in desničarsko usmerjenih, ki naj bi nas predstavljali v poslanski zbornici in senatu. Tako tudi že na začetku tega leta se je stranka Slovenske skupnosti predstavila s konkretnim predlogom glede kandidature v 2. senatnem okrožju, ki zajema del tržaške, vso goriško in del videmske pokrajine. Slednja je trdno podpirala zamisel, da mora biti kandidat leve sredine v omenjenem okrožju izraz slovenske manjšine, ne pa izraz italijanskih levičarskih strank. Vsi smo se zavedli, da zaradi enih ali pa zaradi drugih, do tega ni prišlo in to je močno zaskrbljujoče.

Boli tudi dejstvo, da v ponedeljek, dan po volitvah, so mediji pisali o izredno dobrem doseženem rezultatu manjšin v dolini Aoste in na Tridentinskem, kjer so izvolili celo 3 senatorje in 8 poslancev. O slovenski manjšini ni bilo govora in to je že kronično v navadi; a če je to še sprejemljivo, si sami ne moremo dovoliti lastnih grobosti in razpršitve glasov vsem štiridesetim in več strankam, kolikor jih je danes v Italiji. Tega ne smemo storiti, saj je celotni manjšini v neprecenljivo škodo!

Takoj po zaprtju sedežev, v nedeljo zvečer, so nam že predvidevanja razkazala jasno sliko in videli smo bistven poraz Oljke, ki pa bi lahko po vsej verjetnosti ne bil tak. Tako bo sedela leva koalicija Oljke v Rimu v opoziciji, skupaj z ostalimi strankami, ki niso pristopile v nobenega izmed dveh blokov. Upa se, da ne bo čepela slovenska manjšina celo izven parlamenta in za to se vsi priporočamo prav izvoljenim osebam v našem okrožju in ne samo. Razveseljuje le dejstvo, da istega dne, in to na dan znanega ponedeljka, ko se je bivši tržaški župan Riccardo Illy zahvalil za izkazano zaupanje svojim volilcem, se je tudi zahvalil nam zamejcem in to v slovenskem jeziku. Res, da je izustil le en »hvala lepa vsem«, a je vsaj nekaj, kar pa ne radi storijo niti tisti, ki slovenščino malo bolj obvladajo in ki bi nas morali predstavljati v Rimu.

Poleg tega smo zasledili zmago predvsem koalicije in stranke, ki sta sredinsko osredotočeni in obe skupaj dosežeta skoraj absolutno večino v obeh vejah parlamenta. Marjetica v levi koaliciji in Naprej Italija v desni sta zaželi največ odličij, kot se je že prej domnevalo. Poražene so bile vse skrajne stranke: levičarske in desničarske. V Števerjanu je prejela za poslansko zbornico – poročni sistem zadovoljivo odličje Marjetica, ki je zbrala preko 40 odstotkov glasov (v 3. volilnem okrožju dobrih 24 odstotkov), za njo se je uvrstila prav Naprej Italija s skoraj 15 odstotki glasov (v 3. v. o. skoraj 26 odstotkov); za poslansko zbornico – večinski sistem je v Števerjanu zažela največji uspeh koalicija Oljke z Alessandrom Maranom, ki je prejel več kot 70 odstotkov glasov (v 3. v. o. več kot 50 odstotkov), sledi Dom svoboščin z Ettorejem Romolijem 22 odstotkov (v 3. v. o. skoraj 40 odstotkov). V naši vasi je za senat prejel skoraj 60 odstotkov predstavnik Oljke Miloš Budin (v 2. v. o. pribl. 41 odstotkov), predstavnik Doma svoboščin Roberto Antonione 21 odstotkov (v 2. v. o. 59 glasov več kot Budin).

Obravnavati pa je tudi treba dejstvo važnosti glasovanja vsakega posameznika in videli smo, da je bila volilna udeležba visoka, na državni ravni je presežala 80 odstotkov, v Števerjanu 90 odstotkov.

10. junija pa smo bili Goričani poklicani ponovno na volilno preizkušnjo, tokrat pa za obnovo pokrajinskega sveta. Po predvidevanjih je celotna ekipa Oljke, na vrhu katere je stal inž. Brandolin, gladko zmagala.

KAKO JE BILO ŽIVETI TAKRAT?

Intervju z gospo Marijo Ildo Rojc.

»Rodila sem se 6. julija leta 1919 v baraki v Grojni v Števerjanu, blizu hiše, kjer še danes živim. Krstil me je župnik Ciri Sedej v kapeli baronice Tacco v Dvoru«.

Opišite svojo družino.

»Tata se je imenoval Andrej, doma iz Dornberka in mami pa je bilo ime Angela Krašček, rojena v Grojni. V zakonu se jima je rodilo troje otrok: Andrej, Olga in jaz. Žal, od vseh sem še živa le jaz. Hvala Bogu, nismo bili nikoli lačni. Mama je opravljala poklic šivilje in je precej zaslužila, tata pa je bil mizar. Ob hiši smo imeli tudi nekaj zemlje, kjer smo gojili povrtnino«.

Kaj se spomnite o svojih otroških letih?

»Nič posebnega. Kot otroci smo se igrali le malo, razne igre smo si izmislili v trenutku; otroška domišljija je pač obširna. Mislim, da v primerjavi z današnjo mladino je bila naša generacija iznajdljivejša«.

Ste hodili radi v šolo?

»Osnovno šolo sem opravila v Pevmi, tam sem bila tudi pri sv. obhajilu. Učiteljici Faigel in Rudes sta bili res nadarjeni in mi otroci smo radi hodili v šolo. Rade volje sem študirala, najbolj mi je prijala matematika. Pri Noterdamkah sem opravila nižjo srednjo šolo in pri Uršulinkah sem pa sledila tri leta lekcijam za vrtnarico. Pomagati in vzgajati otroke, to je bilo moje veselje. Ko sem dokončala šolo, nisem zlahka dobila službe, vsako poletje sem hodila učiti otroke v poletna središča, nato sem našla mesto računovodkinje v Gorici«.

Blizamo se letu 1939, torej začetku druge svetovne vojne, ob enem obdobju črne fašistične diktature. Gospa Ilda je ena redkih Števerjancev, ki je doživela krutost nemških koncentracijskih taborišč, lagerjev. Težko je obujati tiste neopisne trenutke, a zaprosili smo jo, če bi nam lahko kaj povedala.

»Stara sem bila 24 let. Nemci so me ugrabili na drevoredu XX. septembra v Gorici in me takoj odpeljali v zapor v ulico Barzellini, kjer sem bila od 29. oktobra 1944 do 6. januarja 1945. Vse božične praznike sem preživela tam noter. Nakar so me prišli iskat. Vesela sem bila, ker sem mislila, da sem ponovno svobodna, da bom odšla domov, a nemški oficirji so mene in ostale ženske peljali na železniško postajo. Snežilo je. Zmetali so nas na živalski voz in vozili smo se šest dni v daljne kraje. Dospeli smo v Rawensbruck, stotino kilometrov severno od Berlina, edino žensko koncentracijsko taborišče v Nemčiji, kjer sem bila par mesecev. Nato smo morali v Buchenwald in Alterode. Bili smo tudi v drugih manjših taboriščih, a ne pomnim imen. Stalno smo se morali seliti, Nemci so se umikali okupatorju, Američanom. Zima je bila in za oblačilo smo imele le židano brezrokavno krilo, z velikim preproznavnim rdečim križem spredaj. Spale smo v štirih na enoposteljni trdi žimnici, v velikih barakah brez oken. Vsak dan smo se morale zbuditi zgodaj, ob štirih smo že morale stati zunaj na mrazu v dolgih vrstah za poimensko klicanje. V vrsti smo morale stati do sedmih zjutraj in se nismo smele premakniti, sicer je bilo gorje. Nato smo cel dan garale in komaj opolnoči smo končno pojedle edini dnevni obrok: majhen kos kruha in v lončku požirek vode s kolerabo, ki je podobna repi. Z nami so ravnali neusmiljeno, tako ravnanje ni zaželeno niti živali. Delali so vse, da bi podlegle človeški krutosti. Ogromno jih je umrlo. Trupla naših prijateljic smo same naložile na voziček in jih odpeljale v peč za upepelitev mrličev. Ni bilo dneva, da bi sončni žarek prebil nizko, sivo, mračno oblačnost.

Zdržale so le močnejše. Hudi trenutki... Prišel je dan transporta, ko smo se morale peš premakniti v drugo bližje taborišče, sicer, za dolge poti, so nas naložili na vlak. Med potjo, da bi se za hip oddahnile in zajele malo sape, smo se ustavile v bližini velikega skladišča lesu. Jaz in štiri prijateljice smo se skrile pod deske, kjer smo mimo ležale tri dni. Nemški oficirji so nas iskali, a nas niso našli. Zatekle smo se nato v gozd, med bore, kjer smo tavale do Mussolinijevega umora. Med nami je bila šivilja in iz koščkov blaga je napravila krilo, tako da je lahko šla ena izmed nas, v neprepoznavni obleki, prosjačiti hrano po sosednjih hišah. Jedle smo tudi divjo cikorijo. Po dolgem in zelo hudem mrazu, nog dobesedno nisem slišala, je prišel trenutek konca vojne in počasna vrnitev proti rodnemu kraju. Meseca decembra leta 1945 sem ponovno zagledala družino.

Ne obstaja nobena beseda, ki bi lahko delno omilila obdobje taborišča, ki ga je gospa Ilda preživela. Poslušalca pa dobesedno pretrese, kaj zmore človekova krutost in zdi se skoraj nemogoče, da se je to sploh kdaj dogajalo, in to samo pred petdesetimi leti in kaj se še danes žal dogaja.

»Vse, kar sem doživela, zdravstveno preizkusi katerega koli človeka. Bila sem uničena. Tri leta sem bila vsa otečena, slabo sem hodila, a počasi se je stanje izboljšalo tudi če mi je vse to pustilo trajne posledice«.

Vrnili ste se domov, objela vas je družinska toplina. Kaj potem?

»Dobila sem službo v tovarni, kjer sem delala do upokojitve«.

Mladi ste bili, duševno in fizično močno preizkušeni. Ali ste se šli kdaj zabavat? Čakala vas je ljubezen!

»Fanta Goričana, Lucianota Bulfonija, ki je kasneje postal moj mož, sem spoznala na plesu v Gorici. Poročila sva se 8. julija 1950. Najprej sva živela v ulici Mazzini in nato sva se vrnila na moj rodni dom v Grojno. Morala sem oskrbovati bolno sestro in staro mamo. V zakonu sta se nama rodila sin Nevio, ki živi na Bukovju in hčerka Orietta, ki živi v hiši nad menoj, v prvem nadstropju. Imam tri skrbne vnuke: Evelin, Mirto in Elijo«.

Kako preživljate vaše dneve?

»Rada berem in berem. Prebrala sem res že veliko knjig. Žal, da mi večkrat ponagaja srce. Zdravnik pravi, saj še bije, že res, da po svoje, a še bije. Zvečer, predno se odpravim spat, posvetim veliko časa molitvi. Dobri župnik Lazar pa se tudi večkrat spomni name, me obišče in tako opravi sv. sposed«.

MARJAN DRUFOVKA

PRIPOVEDOVANJE STAREJŠIH LJUDI IZ PRVE SVETOVNE VOJNE

Vse to mi je pripovedovala moja teta Karolina Gravnar, rojena Rožič. Takrat sem bila premajhna, da bi razumela, kaj se je dogajalo in zakaj.

Bil je 24. maj leta 1914. Bila je splošna mobilizacija. Vsi moški do petdesetega leta starosti so bili poklicani. Steverjan je takrat štel 1700 duš. V vasi sta bili takrat dve društvu: Sokoli (prosvetno) in Orli (katoliško). Ti dve društvi sta bili različni in večkrat sta se med seboj kosali. Toda, ko so šli vsi moški v boj za Franca Jožefa, so bila trenja pozabljena in ljudje so bili med seboj složni in vsi kot eden.

Ko je prišel ukaz, da se morajo vsi skupaj zbrati, so morali ljudje pustiti, kar so delali in takoj oditi. Pomnim, da je moj stric takrat nabiral češnje. Ko je prišel ukaz, je takoj zlezal z drevesa in odšel, koš s sadjem pa je ostal kar na češnji.

Zbirališče je bilo na trgu pred cerkvijo in na Kržišču. Cesta je bila polna ljudi. Moški so se poslavljali od svojih družin. A čeprav je bilo slovo težko in žalostno, so vseeno navdušeno prepevali slovenske narodne pesmi.

Iz Števerjana so prišli na Cingrof, danes drevored 24. septembra. Tu so jih pričakovali žendarmi, ki so jih svarili, da ne smejo prepevati, saj gredo v vojno. Števerjanski moške pa niso molčali, ampak so še glasneje prepevali.

Tako so odhajali naši očetje. Nekateri so se borili na Soški fronti, nekateri pa tudi na ruski, saj se je Avstrija, ki je bila ogromna država, borila na več frontah. Moj oče se je boril v Galiciji. Vsi moške so hudo trpeli lakoto in še posebno mraz, ker niso bili primerno oblečeni za take hude zime, na katere so naleteli v tujini.

Leta 1915 se je bojna fronta vedno bolj bližala našim krajem. Družine, ki so ostale doma, so bile vedno bolj zaskrbljene. Ko je napočil dan prisiljenega odhoda, je nastala velika zmeda, ker je bilo treba iti v begunstvo v Jugoslavijo. Blago so ljudje nosili kar v vrečah, v žakljih. Tekali so, da bi prišli do kraja, kjer je danes trgovina Despar (Komauli), onkraj mosta čez Sočo. Tu so pustili svoje blago, pa tudi svoje in takoj hiteli domov po druge stvari, ki bi jim seveda služile v tako težkih časih. Nenadoma pa so žendarmi zaprli most. Hitrejši ljudje so dosegli kraj zbirališča, nekateri so zgubili v hitrosti del svojega blaga, ker so šli iskat drugo domov, nekatere družine so se celo razdrle, ker so ostali otroci ali starejši ljudje na eni strani, starši pa na drugi. Veliko ljudem ni uspelo prekoračiti mosta. Tako so morali ti oditi v Krmin in nato celo v Turin. Jaz sem morala v Ljubljano, moja teta pa je odšla v Turin. Pripovedovala mi je, da so našli naši ljudje v tem mestu veliko razumevanja in gostoljubnosti: ob njihovem prihodu so jim domačini pripravili polne mize hrane in ležišča.

V naše kraje pa so medtem prišli italijanski vojaki. Vsi so bili zelo mladi. To vem, ker je bila teta še doma, ko so prišli. Bilo jih je zelo veliko, kar čez Cerovo so prihajali in kamor si pogledal, si videl samo vojake. Zasedli so vse naše domove, kjer so dobili polne kleti vina in polne hleve živali, saj so morali naši ljudje vse pustiti in oditi drugam.

Tako je tudi tisto zadnjo noč, ko so še bili v naših krajih. Vojaki so posedali in čakali na ukaz, da napadejo sovražnika. Pravili so si med sabo, da bodo naslednji dan pili kavo v Gorici. Na žalost pa ni bilo tako. Napotili so se v temi. Ko so prišli do Grojne, so našli avstrijske barikade z bodečo žico, ki je bila naelektrena z veliko napetostjo. Ko so italijanski vojaki hoteli odstraniti žico, so eden za drugim padali. Medtem so Avstrijci še odprli mitraljevko in so jih streljali prav od bližnje Kalvarije. Vsi vojaki so bili zelo mladi in vsi so padli.

Bilo je ogromno mrtvih in niso vedeli kam z njimi. Za silo so uredili pokopališče na Valerišču. Po štirih letih vojne je bilo tisoč grobov. Te so prekopali leta 1933 in jih odnesli v kostnico na Oslavje.

MARIJA ROŽIČ

ČETRTEČ NA KOLESIH

10. junija so ljubitelji koles spet organizirali izlet na Gorenjsko. Z vlakom so se popeljali iz Nove Gorice na Bled. Od tu so kolesarji krenili proti Brezjam, kamor so po približno eni uri tudi dospeli. Ker se navadno zjutraj, ob 11.30, blagoslovljajo vsa raznorazna vozila, so se tudi kolesarji postavili v vrsto in čakali, da je pater Božič, ki je božjo pot tudi vodil, blagoslovil kolesa in vsakemu dal majhen spomin iz Brezji.

Kolesarji so se nato napotili proti Avsenikovi restavraciji v Begunje na kosilo. Ogledali so si tamkajšnjo galerijo, kjer hrani ansambel bratov Avsenik vsa priznanja, ki jih je v svoji dolgoletni karieri na glasbenem področju bil deležen. V galeriji stoji tudi priznanje lanskega jubilejnega 30.

Festivala "Števerjan 2000", ki so ga organizatorji podelili ob nastopu Avsenika z Gašperji. Skupina je improvizirala tudi oktet in v Avsenikovi tudi zapela.

Sledila je še pot do železniške postaje, od koder je vlak pripeljal kolesarje spet v Novo Gorico; od tu so se fantje podali na večerjo v Ščedno h gospe Rozani.

Med kolesarji ostaja le obljuba: «Vidimo se na 5. kolesarskem srečanju»

ČESTITKE:

Dr. Silvani Vogrič čestitajo in se z njo veselijo ob uspešno zaključenem študiju na tržaški univerzi nekdanji sošolci z učiteljicama. Novi profesorici prav iz srca nazdravimo. Voščilom se pridružuje tudi društvo »F. B. Sedej« in naše uredništvo.

ROJSTVA:

26. maja letos je na svet privekal mali Erik. Staršema Aleksandru Pintarju in Liki Nikoloski iz sra čestitamo, malčku pa želimo, da bi zrastel v pristnega Števerjanca.

Družino Simona Terpina in Martine Grahonja in malega Jerneja je 29. maja osrečil prihod Eme. Pridružujemo se družinskemu veselju, punčki pa želimo mnogo lepega.

DAROVI:

ZA CERKEV V ŠTEVERJANU: v spomin na Marina Piccottija N.N. 50.000, N.N. 50.000, Pintar Jožica 50.000; v spomin na Evgena Gravnarja brat in sestra 160.000, Slavica Gravnar 50.000; ob srebrni poroki Miklus Mario in Magdalena 200.000; namesto cvetja na grob Dariu Maražu svojci 200.000, teta, bratranec in sestrična 80.000, N.N. 150.000 lir.

ZA CERKEV V JAMLJAH: namesto cvetja na grob g. župniku Antonu Prinčiču 26 darovalcev iz Števerjana 1.440.000 lir.

ZA SV. MAŠE: namesto cvetja na grob Dariu Maražu družina Srebrnič 100.000; namesto cvetja na grob Riccardu Marassiju družina Srebrnič 100.000 lir.

ZA SKLAD SESTRE MIHELANGELE MARAŽ: namesto cvetja g. župniku Antonu Prinčiču N.N. iz Števerjana 50.000; v spomin na Evgena Gravnarja brat in sestra 200.000, prijatelj Sandro Liseni 100.000; namesto cvetja Dariu Maražu družina Gravnar 150.000, sestra 100.000, teta, bratranec in sestrična 70.000 lir.

ZA CERKEV NA JAZBINAH:

Pirih Mici 100.000, N.N. (za nove orgle) 180.000 lir.

ZA CERKVENI PEVSKI ZBOR: ob srebrni poroki Miklus Mario in Magdalena 150.000; namesto cvetja Dariu Maražu teta, bratranec in sestrična 80.000 lir.

ZA CERKEV NA SV. GORI: v spomin na starše Dragico Klanjšček in Alojza Marega hčere Helene Marega 100.000 lir.

ZA MISIJONE: v spomin na starše Dragico Klanjšček in Alojza Marega hčere Helene Marega 100.000; namesto cvetja na grob Dariu Maražu letnik 1957 160.000 lir.

ZA MISIJONARJA ERNESTA SAKSIDA: namesto cvetja na grob Dariu Maražu družina Jožefa Simčiča 150.000 lir.

ZA LAČNE PO SVETU: v spomin na starše Dragico Klanjšček in Alojza Marega hčere Helene Marega 100.000 lir.

ZA ŠTEVERJANSKI VESTNIK: v spomin na starše Dragico Klanjšček in Alojza Marega hčere Helene Marega 100.000; Vanda Gravnar 50.000; Alma in Marica Humar 50.000, lir; N.N. iz Ščednega 50.000; Ljodja Mužič 50.000; N.N. 300.000 lir.

SMRTI:

LIDIJA CIJAK vd. KLANJŠČEK

Bila je rojena v Sovodnjah 11. junija 1920. 6. maja 1950 se je v Sovodnjah poročila z Edvardom Klanjščkom (s plac) iz Števerjana.

V Gorici sta si z velikimi žrtvami zgradila hišo (ul. Leoni) v župniji sv. Justa. Veliko je trpela zlasti v drugi svetovni vojni. 18. januarja 1991 ji je v goriški bolnišnici umrl mož Edvard, ki je pokopan na našem pokopališču. Pred petimi leti pa ji je umrla tudi hči.

Vso svojo ljubezen in telesne moči je posvetila svoji družini. Svojci jo bodo zelo pogrešali.

EVGEN GRAVNAR

Evgen s Križišča je bil rojen v Števerjanu (hšt. 114) 22. septembra 1935. Oče mu je bil Evgen, mati Ida, rojena Mužina. Bil je tretji od šestih otrok: Marija, Ivo, Evgen, Avgusta, Ciril in Nada. H krstu so ga prinesli 20. oktobra 1935, pri birni pa je bil v Gorici 16. maja 1948.

Po končani osnovni šoli je pomagal očetu na kmetiji, kakor vsi ostali bratje. Pri 12. letih pa je že zapustil očetov dom in odšel v Toscano iskat delo. Tam je ostal celih deset let. V tistem času si je tam pridobil mnogo prijateljev, ki so mu večkrat pisali ali pa zahajali k njemu na obisk. Skupnih večerov v krogu prijateljev se je zelo veselil. Potem je bil poklican v vojsko. Bil je vojak na Sardiniji in nato še v Padovi. Ko je vojsko odslužil, ga je pot zanesla v daljno Nemčijo. Deset let je bil daleč od doma in od svojih dragih. Delal je v tovarni Mercedes v mestu Stuttgart. Zelo dobro se je naučil nemščine, a želja po samostojnem delu ga je spet pripeljala v domači kraj.

Vrnil se je domov in si kupil kamion ter skupaj z bratom Ivom začel trdo življenjsko delo šoferja. Dolge so bile poti v vzhodne države, kamor je večkrat moral voziti in tudi zelo nevarne. Tako nevarne, da je bil leta 1977 soudeležen v hudi prometni nesreči v Sarajevu. Poškodbe so bile zelo hude, zato se je moral po vrnitvi v Italijo nujno zdraviti. Odpeljan je bil na ortopedsko kliniko v mesto Malcesine, kjer ga je operiral in zdravil prof. dr. Ivo Komjanc z Mocverja. Po okrevanju se je njegov ritem življenja nekoliko umiril. V hiši na Križišču, kjer je živel sam, so se mimoidoči zelo radi ustavljali za kratek klepet. Prijateljem je rad pomagal, posebno veselje je imel pri popravilu avtomobilov ali drugih motornih vozil. Zelo rad je tudi zahajal k sosedom poizvedovat o starih kuharskih receptih, saj je bil tudi sam zelo priden in natančen kuhar.

Leta 1986 je bil zaradi hude bolezni operiran v Gorici. Od takrat je začelo njegovo zdravje vedno bolj pešati. Zelo je trpel, posebno v zadnjih letih, v petek večer, 6. aprila t. l., pa je bil ponovno odpeljan v bolnišnico v Gorico, kjer je v soboto, 7. aprila t. l. ob 5.40 zjutraj doživel. Zdaj se je gotovo umiril v dobrem Bogu. Mi mu pa iz srca želimo naj se v Njem spočije. Vse dobro, ki ga je v življenju storil, naj mu Bog bogato povrne!

DARIO MARAŽ

Rodil se je v Gorici 10. novembra 1957. V bolnišnici, kjer je bil rojen, je bil tudi krščen 13. novembra istega leta. Rodil se je kot sedmi in zadnji otrok materi Ivi Simčič in očetu Jožefu. Njegovi bratje in sestre so: Silvana, Lojze, Dora, Marija (ki je umrla predno je bila stara eno leto), Dušan in Marija. Po končanem tretjem razredu nižje srednje šole, je začel iskati delo. Pri sveti birni je bil v Števerjanu 18. julija 1965.

Najprej se je začel ukvarjati s kleparstvom, potem pa z zidarstvom. Zadnja leta je bil zaposlen na goriškem pokopališču. Prvega avgusta 1998 se je v farni cerkvi poročil z domačinko Anamarijo Škorjanc. Dario ni bil samo priden delavec, bil je tudi navdušen športnik. V prostem času se je rad udeleževal v raznih športnih panogah. Že v mladih letih je rad igral nogomet. Kar šestnajst let je bil aktiven pri Športnem združenju Olympia, najprej kot igralec, dvanajst let pa kot trener in član odbora.

Zadnja leta pa je kot tehnik rad pomagal pri avtomobilskih dirkah. V mladih letih je sodeloval v domačem društvu "F.B. Sedej", nastopal je v dramski skupini in rad pomagal pri Festivalu. Kot prijatelj in somišljenik Slovenske skupnosti je tudi nekajkrat kandidiral na občinskih volitvah. Dario je bil vedno veselo razpoložen in se je rad družil s prijatelji. Vsem pa je rad priskočil na pomoč v katerokoli potrebi.

Društvo "F.B. Sedej", sekcija stranke Ssk za Števerjan izreka ženi in svojcem občuteno sožalje.

RICCARDO MARASSI

Rodil se je 26. aprila 1941 v Gorici očetu Jožefu in mami Alojziji.

V mladih letih si je služil kruh kot sofer s kamionom, kasneje pa je s sestro upravljal malo trgovino s plastičnimi izdelki v Gorici na Travniku.

Poročil se je z domačinko Jožico Rožič. Veliko let sta živela v Gorici, pred leti pa sta si ustvarila dom v Števerjanu, v Gabrskem koncu. V zakonu so se jima rodili trije sinovi: Giancarlo, Marco in Mattia.

Riccardo je bil dober človek. Rad je pomagal vsakemu, ki ga je prosil za pomoč. Poleg dela v trgovini, je zadnja leta pomagal tašči pri obdelovanju zemlje.

Bil je tudi odličen športnik. Rad je sodeloval pri vaških športnih igrah ne samo kot igralec, marveč tudi kot trener in tehnik.

Neozdravljivi boleznii je podlel 14. maja, na zadnjo pot smo ga pospremili 16. maja. Bog naj mu bo dober plačnik.

KLARA MILENA MUŽINA

Rojena v Števerjanu 16. januarja leta 1914. Oče ji je bil Jušt, mama Bogomila de Reya. Živela je v Gorici, se dvakrat poročila in obojekrat ostala vdova. Umrla je 12. junija, pogreb je bil v Števerjanu 14. junija.

DOROTEJA MIROSLAVA MARAŽ

Dora Maraž se je rodila v Števerjanu 5. januarja 1947, krščena je bila v domači cerkvi 12. januarja 1947, zakrament sv. birme je prejela 17. julija 1955. Bila je tretja od sedmih otrok. Po končani nižji srednji šoli ji ni kazalo drugega kot se zaposliti in je zato začela delati v raznih krajih.

Leta 1970 se je dokončno preselila v Gorico. Tam sta se rodili: leta 1970 hčerka Manuela in leta 1974 hčerka Raffaella. Bila jima je dobra in skrbna mati.

Dolgo let je bila zaposlena v tovarni, kolegi so ohranili lep spomin nanjo. Bila je iznajdljiva in ustvarjalna; s šivanjem in pletenjem je znala zaokrožiti družinski dohodek.

Imela je tudi izreden estetski čut in veliko ljubezen do vsega lepega. Rada je prihajala domov v Ščedno in tam po travnikih nabirala poljsko cvetje, ga sušila in ga potem vstavljala v primeme okvire, ki krasijo marsikatero hišo.

Pred leti je v tednu števerjanskega Festivala narodno-zabavne glasbe razstavljala v Sedejevem domu svoja umetna dela; te razstave pa je ponovila tudi v raznih krajih na Goriškem in v bližnji Sloveniji.

Končno si je lansko leto s svojo pridnostjo pripravila lepo lastno stanovanje, a se je na žalost pojavila zahrbtna bolezen, ki je vsa njena dobra volja ni mogla premagati. V soboto, 23. junija, je mimo zaspala, potem ko je prejela svete zakramente.

Uredništvo izreka iskreno sožalje vsem svojcem in obljublja molitev za pokojne.

KUHINJSKI RECEPT

RIŽ Z BUČKAMI

Potrebujemo: 350 gr. riža, 4 bučke, 2 jajci, 1 mozzarella, 80 gr. masla, 1 l. juhe – lahko juha z eno knorr kocko, peteršilj, parmezan, sol, poper.

Najprej raztopimo maslo in dodamo na kroge narezane bučke in jih popražimo za pribl. 7 min. Nato posolimo in dodamo riž. Dolivamo počasi juho in dodamo še malo soli, poper, peteršilj in parmezan. Odstranimo z ognja in mešamo ter dodamo na koščke narezano mozzarella. Postrežimo z narezanimi kuhanimi jajci.

NADEVANA PIŠČANČJA PRSA, PEPPERONATA (6 oseb, 422 Kcal)

Meso: 4 piščančja prsa, 50 gr. drobtin, 1 jajce, 100 gr. pistachev, sol, poper, 1 dl. Olivnega olja (3 cl. + 7 cl.).

Priloga: 2 rdeči in 1 rumeno sladko papriko, 100 gr. bučk, 100 gr. jajčevcev, 1 žlico čebule, pol stroka česna, 1 žlico sesekljane peteršilja, 6 cl. olivnega olja, sol, poper.

Piščančja prsa zrežemo na štiri zrezke, jih solimo in popopravimo. Obrezke mesa zmeljemo, jim dodamo drobtine, jajca, 3 cl olivnega olja, sol, poper in oluščene pistache. Vse dobro premešamo, nadevamo v meso in zvijemo na zvitke. Na preostalem olju jih opečemo in dušimo do mehkega. Po potrebi dolivamo juho.

Medtem pripravimo pepperonato. Zelenjavo očistimo, operemo in zrežemo na kocke. Na olju popražimo sesekljano čebulo, česen in peteršilj. Nato dodamo zrezano zelenjavo, začínimo in na srednje močnem ognju dušimo do stopnje, ki ji rečemo "al dente". Na krožnik položimo pepperonato, nanjo zložimo rezine piščančjih prsi, ki jih prelijemo s sokom od pečenja.

KUMARICE Z JOGURTOM

Potrebujemo: 4 srednje velike kumare, 450 gr. kislega jogurta, 1 sesekljan strok česna, sol, poper, malo sesekljane mente.

Kumarice dekorativno olupimo in narežemo na 2 mm debele kolesčke. Posolimo in pustimo 30 min., da se odcedijo. Medtem pripravimo preliv. Jogurtu dodamo drobno sesekljan česen, sol, poper in sesekljano mento. S tem prelivom obelimo kumarice. Tako pripravljene lahko držimo cel dan v hladilniku ali pa takoj serviramo.

ČOKOLADNE KROGLICE RAFFAELLO

Potrebujemo: 250 gr. bele čokolade, 100 gr. masla, 3 beljake, 100 gr. lešnikov in po okusu stavimo sladkor.

Najprej raztopimo čokolado, zmeljemo lešnike in stolčemo beljake. Nato premešamo vse sestavine skupaj, maso stavimo v hladilnik, da se strdi in zatem povaljamo majhne kroglice v kokos in delo je opravljeno.

ZA KRATEK ČAS

Če boste pravilno uvrstili stolpce, boste lahko prebrali pregovor. Korajžno na delo!

a)	b)	c)	č)	d)
K	T	J	A	M
S	E	I	R	V
Z	U	U	K	A
O	J	S	E	J
L	E	O	M	A
A	D	×	E	L

Poišči šest števil, ki vam bodo dale končni seštevek 100. Pazi, da ne greš dvakrat na isto število.

